

Στον αστερισμό των ευχών και της δημοσιονομικής λιτότητας

Στον... αστερισμό της πολιτικής δημοσιονομικής λιτότητας θα βρεθούν για άλλη μία χρονιά οι δήμοι της χώρας. Οι προβλέψεις για τα οικονομικά τους κατά το 2006 κάθε άλλο παρά ευοίωνες δείχνουν, επιβαρύνοντας ακόμη περισσότερο την ήδη δυσχερή θέση των δήμων.

Σήμα κινδύνου εκπέμπουν εδώ και καιρό οι δήμοι της χώρας, με τη συντριπτική τους πλειονότητα να βλέπουν τα ταμεία τους στο... κόκκινο. Οι δαπάνες μόνον για λειτουργικά έξοδα έχουν υπερδιπλασιασθεί μέσα σε μία δεκαετία. Ενδεικτικό είναι πως στο διάστημα μεταξύ 2001 και 2005 οι εργαζόμενοι στην Τοπική Αυτοδιοίκηση από τους 50.000 έφτασαν να αριθμούν πλέον των 100.000. Η αύξηση αυτή δημιουργεί αυξημένες ανάγκες σε μισθοδοσία και ως εκ τούτου ένα κατ' εξοχήν ανελαστικό κόστος λειτουργίας για τους δήμους.

Το δυσμενές αυτό κλίμα έρχονται να επιδεινώσουν ακόμη περισσότερο μία σειρά από αρνητικές εξελίξεις όσον αφορά τους οικονομικούς πόρους των δήμων:

- Έλλειμμα αυξημένο κατά 77% σε σχέση με το 2004 όσον αφορά τη χρηματοδότηση από κρατικούς πόρους αρμοδιοτήτων, που μεταφέρθηκαν με παλαιότερους νόμους

✓ Από τα 500 εκ. ευρώ του «Θησέα», δεν αναμένεται να έχουν εκταμιευθεί έως το τέλος του έτους περισσότερα από 50 εκατομμύρια ευρώ

- Νέες αρμοδιότητες, που θα μεταφερθούν το επόμενο διάστημα στην Αυτοδιοίκηση και συνδέονται με τη μονιμοποίηση δεκάδων χιλιάδων συμβασιούχων (σχολικοί φύλακες, εργαζόμενοι σε παιδικούς σταθμούς και στο πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι», ΑΜΕ Α, δημοτική αστυνομία και υπάλληλοι των ΚΕΠ) χωρίς να υπάρχει ρητή διασφάλιση των αντίστοιχων πόρων
- Η απώλεια το 2005 κατά 90% των πόρων εκείνων από ΚΑΠ και ΣΑΤΑ, οι οποίοι διατέθηκαν για τη χρηματοδότηση του προγράμματος «Θησέας» (σύμφωνα με εκτιμήσεις από τα 500 εκατομμύρια ευρώ δεν αναμένεται να έχουν εκταμιευθεί έως το τέλος του έτους περισσότερα από 50 εκατομμύρια ευρώ)
- Απόκλιση τουλάχιστον 120 εκατομμυρίων ευρώ μεταξύ των ΚΑΠ που θα έπρεπε να αποδοθούν και αυτών που τελικώς θα φτάσουν στα ταμεία των δήμων

Ως επιστέγασμα των εξελίξεων αυτών, που αναμένεται να φέρουν αρκετούς δήμους ενώπιον χρεοκοπίας, ήρθε και το προσχέδιο του προϋπολογισμού του 2006 να δημιουργήσει νέο αέρα απαισιοδοξίας στους αιρετούς.

Στη μέγγενη της Ευρώπης ο προϋπολογισμός

«Είμαι επιφυλακτικός», «έχω την αίσθηση πως οι υποσχέσεις δεν θα μπορέσουν να αποτυπωθούν στον προϋπολογισμό», «παρά τις αισιόδοξες προβλέψεις, η γενικότερη οικονομική κατάσταση ανησυχεί την Αυτοδιοίκηση», «η πρώτη αποτίμηση δεν είναι αισιόδοξη», «όλα κινούνται σε επίπεδο ευχών».

Πρόκειται για μερικές από τις πρώτες αντιδράσεις των αιρετών έναντι του προσχεδίου του προϋπολογισμού για το 2006. Αντιδράσεις, που αποτυπώνουν εύλωττα την γενικότερη ανησυχία, ανεξαρτήτως της έγκρισης του προσχεδίου από το ECOFIN στα τέλη Οκτωβρίου.

Στο προσχέδιο αναγράφονται διακριτώς μόνο τα κονδύλια που αφορούν τη στελέχωση των ΚΕΠ. Αντιθέτως, δεν υπάρχει καμία αναφορά για ξεχωριστό κωδικό του προϋπολογισμού από τον οποίο θα χρηματοδοτηθεί η μονιμοποίηση των σχολικών φυλάκων και των ΑΜΕΑ. Παράλειψη, που ανησυχεί τους δημάρχους δεδομένης της σχετικής δέσμευσης του υπουργού Εσωτερικών για πρόβλεψη κωδικού για τις περίπου 10.000 μονιμοποιήσεις των συμβασιούχων αυτών.

Ενδεικτικό είναι, όπως επεσήμανε και ο πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ κ. Πάρις Κουκουλόπουλος, πως βάσει του προσχεδίου προμηνύεται η μείωση του ΠΔΕ για δεύτερη συνεχόμενη χρονιά, άρα και των εσόδων της Αυτοδιοίκησης για την προώθηση έργων.

Σχολιάζοντας μάλιστα εάν ο νόμος για τα λεγόμενα ΙΣΔΙΤ μπορεί να υποκαταστήσει τη μείωση του ΠΔΕ, ο κ. Κουκουλόπουλος ανέφερε χαρακτηριστικά πως «το θεσμικό πλαίσιο το οποίο καταρτίστηκε είναι περισσότερο γραφειοκρατικό και δεν μπορεί να εξυπηρετήσει το σκοπό για το οποίο συντάχθηκε». Δεν είναι εξάλλου τυχαίο πως σε ανάλογο μήκος κύματος κινήθηκε και ο πρόεδρος του ΤΕΕ, κ. Γ. Αλαβάνος. «Δεν μπορούμε να δεχθούμε τον ενθουσιασμό που εκφράζεται από ορισμένες πλευρές για υπο-

κατάσταση των απωλειών του ΠΔΕ» σημείωσε στο πλαίσιο υπογραφής μνημονίου συνεργασίας με την ΚΕΔΚΕ.

Μόνη σαφής αναφορά στο προσχέδιο προϋπολογισμού γίνεται στην αύξηση κατά 8% των πόρων που θα διατεθούν στο υπουργείο Εσωτερικών. Το γεγονός αυτό δεν καθιστά τους αιρετούς της πρωτοβάθμιας Αυτοδιοίκησης, καθώς εκτιμούν πως βασικό στοιχείο της αύξησης αυτής οφείλεται στο νέο νόμο για τα οικονομικά της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.

Εάν αυτό συνδυαστεί με το ότι το προσχέδιο δεν προβλέπει κονδύλια για τη διενέργεια των επικείμενων δημοτικών και νομαρχιακών εκλογών - ακόμη και με το 42% και τη μείωση του κόστους δεύτερου γύρου σε αρκετούς δήμους, θα απαιτηθούν περίπου 20 δισ. δρχ.- τότε οι δήμαρχοι βρίσκονται προ... νευρικής και οικονομικής κρίσεως!

Στην πόρτα του Μαξίμου

«Ισχύουν στο ακέραιο οι δεσμεύσεις της κυβέρνησης» υπήρξε η τελευταία διαβεβαίωση του ίδιου του πρωθυπουργού κ. Κ. Καραμανλή, στο πλαίσιο της συνάντησης που είχε με το προεδρείο της ΚΕΔΚΕ. Συνάντηση που επί καιρώ βρισκόταν στο προσκήνιο, αλλά δεν γινόταν καθώς για όλα τα θέματα υπήρχε διαπραγμάτευση με την ηγεσία του υπουργείου Εσωτερικών. «Φωτιές» όμως ήρθε να ανάψει στα μέσα Αυγούστου έγγραφο του υφυπουργού Εσωτερικών κ. Αθανάσιου Νάκου, με το οποίο γνωστοποιούσε την αρνητική γνωμοδότηση του υπουργείου ως προς τη χρηματοδότηση των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, με εξαίρεση τους παιδικούς σταθμούς. Κατόπιν τούτου, αποφασίστηκε ενημέρωση όλων των πολιτικών αρχηγών και ζητήθηκε η συνάντηση με τον πρωθυπουργό. Έτσι, η Εκτελεστική Επιτροπή της ΚΕΔΚΕ πέρασε στις αρχές Σεπτεμβρίου το κατώφλι του Μαξίμου, για να εισπράξει τις πρωθυπουργικές διαβεβαιώσεις. Στην πράξη η δήλωση του πρωθυπουργού για εφαρμογή στο ακέραιο των δεσμεύσεων απέναντι στην Αυτοδιοίκηση συνεπάγεται κατ' ελάχιστον:

1ον: Πλήρη εφαρμογή του ν. 1828/89 για τους πόρους της Αυτοδιοίκησης από τον κρατικό προϋπολογισμό

2ον: Χρηματοδότηση των δήμων με τους αναγκαίους πόρους για κάθε μεταφερόμενη αρμοδιότητα

3ον: Απόδοση στην Αυτοδιοίκηση των πα-

ρακρατηθέντων πόρων όλων των τελευταίων ετών.

Παραδοχή υπό αίρεση η πλήρης απόδοση ΚΑΠ- ΣΑΤΑ

«Τα δύο τελευταία χρόνια, το 2004 και το 2005, πρέπει να πω με κάθε υπευθυνότητα ότι καταφέραμε να μειώσουμε παρά πολύ την απόσταση που υπάρχει ανάμεσα στους

✓ Για δεύτερη συνεχή χρονιά προμηνύεται μείωση του ΠΔΕ, άρα και των εσόδων της Αυτοδιοίκησης για την προώθηση έργων

θεσμοθετημένους και τους αποδιδόμενους πόρους» αναφέρει ο πρόεδρος της ΚΕΔΚΕ και προσθέτει: «Περίπου 150 εκατομμύρια ευρώ πέρνυσι και 120 εκατομμύρια ευρώ φέτος μας χωρίζουν από την πλήρη λειτουργία των νόμων που προβλέπουν τους θεσμοθετημένους πόρους», Δηλαδή, σημειώνει ο κ. Κουκουλόπουλος «φτάσαμε περίπου στην πλήρη εφαρμογή του Ν. 1828 για δύο συνεχόμενα χρόνια, από δύο διαφορετικές κυβερνήσεις».

Η γενική αυτή παραδοχή δείχνει εξάλλου να είναι το μόνο σημείο στο οποίο (έστω και με απόκλιση 120 εκατομμυρίων ευρώ) συμπίπτουν οι θέσεις των αιρετών με αυτές της κυβέρνησης - προσφάτως ο υπουργός Εσω-

τερικών, κάνοντας έναν απολογισμό, δήλωσε πως «για τους ΟΤΑ πρώτου βαθμού, μετά από μία πρώτη προσπάθεια τακτοποίησης των χρεών τους που τους οδηγούσαν σε κατάρρευση, για πρώτη φορά, πέρνυσι και φέτος αποδόθηκαν πλήρως οι προβλεπόμενοι πόροι».

Ωστόσο, πρόκειται για παραδοχή υπό αίρεση καθώς οι αριθμοί αυτοί ισχύουν μόνον στα χαρτιά. Σε πραγματικές αποδόσεις - όπως σημειώνουν οι αιρετοί - «μιλάμε για τη μικρότερη χρονιά, κάτω του 2002, ως προς τα κονδύλια που θα μπου τελικά στα ταμεία των δήμων».

Σημείο- «κλειδί» αποτελεί το πρόγραμμα Θησέας. Για να λειτουργήσει το πρόγραμμα οι δήμοι κλήθηκαν το 2005 να βάλουν στον «κουμπαρά» του 500 εκατομμύρια ευρώ από τους θεσμοθετημένους πόρους (ΚΑΠ και ΣΑΤΑ). Τυπικά δηλαδή τα χρήματα αυτά είναι «σαν να έχουν δοθεί» στην Αυτοδιοίκηση, αφού βρίσκονται στη διάθεση των δήμων, μόλις εγκριθεί η ένταξη κάποιου έργου στο πρόγραμμα.

Το πρόβλημα όμως δημιουργείται ακριβώς επειδή τα χρήματα είναι, «σαν να έχουν δοθεί», ενώ στην πράξη δεν πρόκειται να δοθούν περισσότερα από 50 εκατομμύρια ευρώ στο τρέχον έτος. Ο... λαβύρινθος του Θησέα - από την αρχή η ΚΕΔΚΕ είχε επισημάνει τις πολύπλοκες γραφειοκρατικές διαδικασίες - οδηγεί σε σημαντικές καθυστερήσεις στην ένταξη των έργων και εκταμίευση των σχετικών κονδυλίων. Το αποτέλεσμα θα είναι στο τέλος του χρόνου, οι δήμοι να βρεθούν με πραγματική απώλεια περίπου 450 εκατομμυρίων ευρώ από τους θεσμοθετημένους πόρους, ενώ εάν δεν αλλάξουν οι διαδικασίες

του προγράμματος και το 2006 θα χάσουν άλλα 500 εκατομμύρια ευρώ. Η επιφυλακτικότητα ενισχύεται καθώς ουδείς μπορεί, να διασφαλίσει πως «θα κλείσει διαχειριστικά το 2005» όσον αφορά τη ΣΑΤΑ. Αυτή τη στιγμή βρίσκεται σε εξέλιξη μόλις η εκταμίευση της δεύτερης δόσης και όλοι οι αιρετοί περιμένουν να δουν τι θα γίνει με την τρίτη δόση.

Βέβαιη η μεταφορά, αβέβαιη η χρηματοδότηση

Ο ίδιος ο Κ. Καραμανλής είχε σε παλαιότερο συνέδριο της ΚΕΔΚΕ - ως τότε πρόεδρος του κόμματος της αξιωματικής αντιπολίτευσης - δηλώσει: «Ισχυρή Τοπική Αυτοδιοίκηση σημαίνει πρώτα από όλα οικονομικά ανεξάρτητη Τοπική Αυτοδιοίκηση. Οι αρμοδιότητες του κράτους που μεταβιβάζονται στην Τ. Α, είναι ανάγκη να συνοδεύονται με εξασφάλιση των αναγκαίων πόρων, έτσι ώστε να μπορεί πράγματι η Αυτοδιοίκηση να ανταποκρίνεται σε αυτά που αναλαμβάνει και όχι να εκτίθεται και να δυσφημείται». Σήμερα, εξακολουθεί να δηλώνει πως η δέσμευση αυτή παραμένει, αν και οι αιρετοί δεν έχουν ακόμη κάποια χειροπιαστή απόδειξη ώστε να δηλώνουν σίγουροι για την υλοποίησή της. Το κόστος μάλιστα, των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων, οι οποίες συνδέονται επίσης και με τη μονιμοποίηση δεκάδων συμβασιούχων, εκτιμάται πως θα φτάσει τα 261 εκατομμύρια ευρώ για το 2005. Σε πλήρη ανάπτυξη, οι αρμοδιότητες αυτές θα κοστίζουν στην Τοπική Αυτοδιοίκηση περίπου 790 εκατομμύρια ευρώ μόνον για τη μισθοδοσία των εργαζομένων σε επιμέρους δομές. Μετά τη συνάντηση με τον πρωθυπουργό και στο πλαίσιο των διαβουλεύσεων που α-

κολούθησαν με το υπουργείο Εσωτερικών, η ΚΕΔΚΕ αποκόμισε από τον κ. Προκόπη Παυλόπουλο την απόλυτη διαβεβαίωση πως για τη μονιμοποίηση όσων υπηρετούν ως σχολικοί φύλακες ή σε προγράμματα του Ο-ΑΕΔ για ΑΜΕΑ θα υπάρξει χρηματοδότηση από κρατικούς πόρους και θα προβλεφθεί ξεχωριστός κωδικός στον προϋπολογισμό. Βάσει του προσχεδίου του προϋπολογισμού, δεν προκύπτει όμως διακριτό κονδύλι για τις αρμοδιότητες αυτές - παρ' ότι προβλέπεται σχετική χρηματοδότηση για παράδειγμα της στελέχωσης των ΚΕΠ - και οι δήμοι τηρούν στάση αναμονής μέχρι την κατάθεση του πλήρους σχεδίου προϋπολογισμού. Σε εκκρεμότητα είχαν μείνει ακόμη από τη

✓ Αυτή τη στιγμή εκταμιεύεται η δεύτερη δόση της Σ ΑΤΑ ✓ Στον αέρα η χρηματοδότηση των προνοιακών δομών αν η Ε.Ε. δεν εγκρίνει το σχέδιο αναθεώρησης του Γ' ΚΠΣ

συνάντηση με τον υπουργό Εσωτερικών οι εργαζόμενοι στις προνοιακές δομές των ΚΠΣ (παιδικό σταθμοί, «Βοήθεια στο Σπίτι», ΚΔΑΠ κ.λπ.). Για τις προνοιακές δομές του μεν Β' ΚΠΣ ο κ. Παυλόπουλος είχε μιλήσει για 18μήνη παράταση της χρηματοδότησης τους από κοινοτικούς πόρους, ενώ για τις αντίστοιχες δομές του Γ' ΚΠΣ - όπου απασχολούνται περίπου 8.500 άτομα - παρέπεμψε στη συγκρότηση επιτροπής προκειμένου να βρεθεί λύση. Τελικώς, η κυβέρνηση εμφάνισε για το Γ' ΚΠΣ ως λύση την παράταση χρηματοδότησης από κοινοτικά κονδύλια για άλλα 2 χρόνια των συγκεκριμένων προγραμμάτων. Πρόκειται ωστόσο για

αμφισβητούμενη επιλογή καθώς η γενικότερη αναθεώρηση του κοινοτικού πλαισίου στήριξης τελεί υπό την έγκριση των ευρωπαϊκών αξιωματούχων.

Η κυβέρνηση έθεσε σε εφαρμογή σχέδιο να συλλέξει πόρους από άλλα ευρωπαϊκά προγράμματα - όπως Κοινωνία της Πληροφορίας, Ανταγωνιστικότητα - προκειμένου να τους διαθέσει στην ενίσχυση της απασχόλησης και μεταξύ άλλων στις προνοιακές δομές του Γ' ΚΠΣ. Συγκεκριμένα, η χώρα ζήτησε ανακατανομή των κοινοτικών κονδυλίων και η αρμόδια επίτροπος Περιφερειακής Πολιτικής της Ε.Ε. κ. Ντανούτα Χούμπνερ ήρθε στην Ελλάδα στα τέλη Οκτωβρίου για να εξετάσει τις διάφορες διαδικασίες και να δώσει το «πράσινο φως» επί των διορθωτικών κινήσεων της χώρας.

Εάν όλα λειτουργήσουν βάσει προσδοκιών - δηλαδή και εγγραφούν κονδύλια στον προϋπολογισμό αλλά και συνεχιστεί η απρόσκοπτη ροή κοινοτικών κονδυλίων - τότε από τις μεταφερόμενες αρμοδιότητες οι αιρετοί θα έχουν να ανησυχούν μόνον για τη χρηματοδότηση της δημοτικής αστυνομίας. Χαρακτηριστικές για το θέμα των μεταφερόμενων αρμοδιοτήτων υπήρξαν και οι δηλώσεις της δημάρχου Αθηναίων κυρίας Ντόρας Μπακογιάννη.

«Ζητούμενο και αναγκαίο είναι να τηρηθεί η εφαρμογή της συνταγματικής επιταγής για τη μεταφορά των πόρων μαζί με -τις νέες αρμοδιότητες που μεταφέρονται» ανέφερε και τόνισε: «Να ισχύσει αυτό άμεσα και για όλες τις περιπτώσεις όπου η Αυτοδιοίκηση ανέλαβε να κάνει κοστοβόρες και δύσκολες δουλιές για λογαριασμό του κράτους που αποτελούν τα "αγκάθια" αυτής της ιστορίας».

«Υπεξαίρεθέντα» μεν, αποδοθέντα... αναζητείται

«Προωθείται η απόδοση των "υπεξαίρεθέντων" από την προηγούμενη κυβέρνηση πόρων» δήλωσε προσφάτως ο υπουργός Εσωτερικών. Η σχετική δέσμευση αποτελεί εξάλλου προεκλογική εξαγγελία της κυβέρνησης. Ωστόσο, όπως αναφέρει η ΚΕΔΚΕ και στο υπόμνημα που κατέθεσε στον πρωθυπουργό παραμένει μέχρι σήμερα ανεκτέλεστη η απόδοση πόρων «που σύμφωνα με τους υπολογισμούς της ίδιας της κυβέρνησης ανέρχονται σε 1,7 δισ. ευρώ». Σύμφωνα με πληροφορίες, στο πλαίσιο του ετήσιου, τακτικού συνεδρίου της ΚΕΔΚΕ που διεξά-

γεται στη Ρόδο, θα υπάρξουν ανακοινώσεις για τη διαδικασία απόδοσης των πόρων αυτών. Με ορίζοντα πενταετίας και με τη μορφή ομολόγων του δημοσίου, που θα δοθούν στην Αυτοδιοίκηση. Διαδικασία, που δεν στερεί προβληματισμούς στους αιρετούς, δεδομένου του προσχεδίου του προϋπολογισμού. Η τιτλοποίηση χρεών του Δημοσίου συμπεριλαμβάνει και τα ομόλογα «εξόφλησης» προς τους δήμους και ως εκ τούτου τίθεται υπό αμφισβήτηση από τα κοινοτικά όργανα. Είναι γνωστές εξάλλου οι ενστάσεις του αρμόδιου Επιτρόπου Χοακίν Αλμούνια έναντι της διαδικασίας τιτλοποίησης.

Στηρίζουν τα κόμματα της αντιπολίτευσης

Στο πλευρό των αιρετών βρέθηκαν οι αρχηγοί των κομμάτων της αντιπολίτευσης με τους οποίους είχε συναντήσεις το τελευταίο διάστημα προκειμένου να τους ενημερώσει για την γενικότερη κατάσταση στην οποία έχει περιέλθει ο θεσμός.

Τις ρήξεις και τομές που απαιτούνται ώστε να φτάσει και η Ελλάδα να αποτελεί πλέον ένα σύγχρονο και ευρωπαϊκό κράτος συζήτησε η ΚΕΔΚΕ με τον πρόεδρο του ΠΑΣΟΚ κ. Γ. Παπανδρέου. Ο αρχηγός της αξιωματικής αντιπολίτευσης συντάχθηκε πλήρως με τις θέσεις των αιρετών, ενώ στο πλαίσιο της ενημέρωσης για τους οικονομικούς πόρους που διεκδικεί οι ΚΕΔΚΕ ώστε να καλυφθούν οι μεταφερόμενες αρμοδιότητες - που αφορούν κυρίως κοινωνικές δράσεις και προνοιακές δομές - ο κ. Παπανδρέου σχολίασε χαρακτηριστικά ότι «το κοινωνικό κράτος οδηγείται στην ολική του αποδόμηση». «Υπαρκτό και αντικειμενικό πρόβλημα» χαρακτήρισε το οικονομικό πρόβλημα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης η γραμματέας της Κ.Ε. του ΚΚΕ κ. Αλέκα Παπαρήγα, το οποίο όπως είπε «πλήττει μάλιστα τα δικαιώματα και τους μισθούς των εργαζομένων στην Τ.Α. και θα έχει δραματικές συνέπειες στα όποια κοινωνικά προγράμματα προωθούνται μέσω της Τ.Α.». Στηρίζοντας πλήρως τα αιτήματα της ΚΕΔΚΕ, η κυρία Παπαρήγα τόνισε: «Θα διεκδικήσουμε όποια κοινωνικά προγράμματα εκτελούνται μέσω της Τ.Α. όχι μόνο να διευρυνθούν και ν' αποκτήσουν ουσιαστικό χαρακτήρα αλλά και να ενισχυθούν και να συνδυάζουν τη δωρεάν παροχή υπηρεσιών με υψηλό επίπεδο, ιδιαίτερα για τα λαϊκά στρώματα».

Σε ανάλογο μήκος κύματος κινήθηκε και ο

πρόεδρος του ΣΥΝ κ. Αλέκος Αλαβάνος, ο οποίος επεσήμανε την ανάγκη «ουσιαστικής μεταβίβασης πόρων και οικονομικής εξουσίας στους θεσμούς της Αυτοδιοίκησης». Ιδιαίτερη έμφαση έδωσε στο θέμα των συμβασιούχων, για το οποίο όπως ανέφερε «βλέπουμε ότι οι δημοτικές αρχές είναι αποφασισμένες να σταθούν δίπλα στους συμβασιούχους». Υποστηρίζοντας παράλληλα πως η Ελλάδα εξακολουθεί να είναι το πιο καθυστερημένο και συγκεντρωτικό κράτος όλης της Ευρώπης, στη συνάντηση ΚΕΔΚΕ και προέδρου του ΣΥΝ τέθηκε επίσης και το μεγάλο χάσμα που υπάρχει ανάμεσα στο κέντρο και την περιφέρεια και το οποίο πρέπει να αντιμετωπιστεί με μία σειρά μέτρων αλλά και στο πλαίσιο του Δ'ΚΠΣ.

✓ Η τιτλοποίηση χρεών του Δημοσίου - άρα και των παρακρατηθέντων - τίθεται υπό αμφισβήτηση από τα κοινοτικά όργανα

Ουραγοί στην Ευρώπη σημαίνει ανάγκη αλλαγών

Τελευταία ακόμη και στην Ευρώπη των «25» εμφανίζεται η Αυτοδιοίκηση της Ελλάδας, με τον πρόεδρο της ΚΕΔΚΕ να υποστηρίζει χαρακτηριστικά πως «διαθέτουμε χωρίς καμία αμφισβήτηση το πλέον συγκεντρωτικό κράτος στην Ενωμένη Ευρώπη των 25, διαθέτουμε την πρωτιά στην Ευρώπη των 15». Ενδεικτικό είναι - όπως σχολίασε και ο κ. Κούκουλόπουλος - πως στην Πολωνία οι τοπικές Αρχές διαχειρίζονται το 25% του κρατικού προϋπολογισμού (μάλιστα ο πρωθυπουργός της χώρας σε πρόσφατη Σύνοδο Κορυφής ζήτησε συγγνώμη για το χαμηλό αυτό ποσοστό), την ώρα που στην Ελλάδα το αντίστοιχο ποσοστό είναι μονοψήφιο.

Αλλά και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες η Αυτοδιοίκηση βρίσκεται μακριά από τα πρόστα των ελληνικών τοπικών αρχών. Για παράδειγμα, στη Γαλλία οι δήμοι διαχειρίζονται το 40% του εθνικού προϋπολογισμού - χωρίς να υπολογίζεται στο ποσοστό αυτό το μερίδιο για το νομαρχιακό και περιφερειακό επίπεδο - ενώ στη Δανία, το πρώτο επίπεδο (δήμοι και μητροπόλεις) έχουν έσοδα στο 47% του εθνικού προϋπολογισμού, το δεύτερο επίπεδο (περιφερειακό) στο 23%, ενώ το κεντρικό κράτος περιορίζεται μόνον στο 30%. Αυτό σημαίνει πως έστω και με την πλήρη εφαρμογή του νόμου για τους θεσμοθετημένους πόρους της Αυτοδιοίκησης, καθίσταται πλέον εμφανές πως δεν επαρκούν για να καλύψουν τις ολοένα αυξανόμενες ανάγκες. Η λειτουργία των δήμων συναρτάται για παράδειγμα από την πιθανολογούμενη μείωση των φορολογικών συντελεστών στο Φόρο Εισοδήματος Φυσικών και Νομικών Προσώπων κατά το 2006, Συναρτάται πάνω από όλα από την έγκριση του εκάστοτε προϋπολογισμού και τις κεντρικές δημοσιονομικές πολιτικές, οι οποίες περιορίζουν συχνά τις δραστηριότητες των τοπικών αρχών. Γεγονός που επιβεβαιώνει όχι μόνον την επιτακτική ανάγκη της αύξησης των ΚΑΠ προς την πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση, προκειμένου να μπορέσει να ανταποκριθούν στο ρόλο της, αλλά θέτουν προ των πυλών και το θέμα ευρύτερων αλλαγών ως προς τη χρηματοδότηση των δήμων. Όπως χαρακτηρίστικά επισημαίνουν στελέχη της Αυτοδιοίκησης ή «κόπωση» του νόμου για τους θεσμοθετημένους πόρους είναι πλέον σαφές, με την ανάγκη μεταξύ άλλων της φορολογικής αναδιάρθρωσης να φαντάζει επίκαιρη όσο ποτέ.

Μόλις στο 2% η απορρόφηση των πόρων

Με τον πλέον δυσοίωνα τρόπο επιβεβαιώνονται οι προβλέψεις της ΚΕΔΚΕ γύρω από την καθυστέρηση στην υλοποίηση του προγράμματος «ΘΗΣΕΑΣ». Η απορρόφηση πόρων του ΘΗΣΕΑ, μέχρι στιγμής, μετά βίας ξεπερνά το 2%, ενώ ακόμη και οι πιο αισιόδοξες εκτιμήσεις δεν ανεβάζουν το ποσοστό αυτό πάνω από 10%, μέχρι το τέλος του χρόνου.

Υπενθυμίζεται ότι η πρόβλεψη του υπουργείου Εσωτερικών για κατανομή και απορρόφηση εντός του 2005, αφορούσε το ποσό των 500 εκατ. ευρώ.

Η ΚΕΔΚΕ από την πρώτη στιγμή είχε αντιμετωπίσει επιφυλακτικά αυτή την πρόβλεψη και έκανε λόγο - ήδη από την περασμένη Άνοιξη - για δυνατότητα απορρόφησης των κονδυλίων του «ΘΗΣΕΑ» που δεν θα ξεπερνούσε τα 150 εκ. ευρώ.

Σήμερα, λίγους μόνο μήνες αργότερα, αποδεικνύεται ότι - όσο καλά και αν προχωρήσει το πρόγραμμα, στον ελάχιστο χρόνο που απομένει μέχρι το τέλος του έτους - οι απώλειες θα ξεπεράσουν τα 450 εκ. ευρώ.

Αξίζει να σημειωθεί μάλιστα ότι μέχρι στιγμής έχει ενεργοποιηθεί μόνο η τυπική κατανομή, η οποία προβλέπει την κατανομή του 45% των πόρων του «ΘΗΣΕΑ» (1.575 εκ. €) και που έχει γίνει με βάση κριτήρια, τα οποία καθορίστηκαν από το υπουργείο Εσωτερικών.

Η κατανομή με προγραμματικά κριτήρια, η οποία αφορά το 35% των πόρων του προγράμματος (1.225 εκ. €) θα ξεκινήσει από το 2006 και θα έχει την εξής εξέλιξη:

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΟΡΩΝ ΜΕ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ ΚΡΙΤΗΡΙΑ					
Σε εκ. €					
ΕΤΟΣ	2006	2007	2008	2009	ΣΥΝΟΛΟ
ΠΟΣΟ	130	250	360	485	1.225

• Δεν αναμένεται να ξεπεράσει τα 50 εκ. ευρώ η κατανομή του 2005 • Στα 500 εκ. ευρώ ήταν η πρόβλεψη του υπουργείου Εσωτερικών

Πρόταση της ΚΕΔΚΕ

Η ΚΕΔΚΕ έχει μελετήσει και έχει υποβάλει στο ΥΠΕΣΔΔΑ δέσμη προτάσεων για την κατανομή με προγραμματικά κριτήρια. Οι βασικές προτάσεις της ΚΕΔΚΕ αφορούν τους εξής τομείς:

- Περιφερειακή ανάπτυξη:

Η εξειδίκευση της περιφερειακής πολιτικής, στο πλαίσιο του «ΘΗΣΕΑ», σύμφωνα με την απόφαση της ΚΕΔΚΕ, είναι να δοθεί ιδιαίτερη προτεραιότητα σε «μικρούς» ΟΤΑ οι οποίοι, λόγω επιστημονικών, τεχνικών και οικονομικών αδυναμιών, είναι ουσιαστικά αποκλεισμένοι από το Γ' ΚΠΣ.

- Συμπλήρωση της τεχνικής και κοινωνικής υποδομής για τη λειτουργική ολοκλήρωση των ΟΤΑ:

Η σύνδεση των δημοτικών διαμερισμάτων μεταξύ τους και με την έδρα, όπως επίσης η ολοκληρωμένη λειτουργία των «Καποδιστριακών» ΟΤΑ παραμένει, σε πολλές περιπτώσεις, το ζητούμενο. Ο «ΘΗΣΕΑΣ» θα πρέπει να προσανατολιστεί στη χρηματοδότηση και λειτουργία των κοινωνικών και τεχνικών υποδομών, που θα προωθούν την ενιαία συγκρότηση και την αποδοτική λειτουργία των «Καποδιστριακών» ΟΤΑ.

- Βελτίωση της οργάνωσης των ΟΤΑ και της εξυπηρέτησης των πολιτών:

Η παραγωγή και παροχή καλύτερης ποιότητας και ποσότητας Τοπικών Δημόσιων Αγαθών και Υπηρεσιών παραμένει βασικός στόχος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ιδιαίτερα

σήμερα που παρατηρείται αυξανόμενη ζήτηση λόγω της βελτίωσης του βιοτικού επιπέδου και λόγω των προβλημάτων που προκύπτουν από τη δημοσιοοικονομική

στενότητα, η Τοπική Αυτοδιοίκηση θα πρέπει να αξιοποιήσει όλες τις υπάρχουσες δυνατότητες, τεχνολογίες και χρηματοδοτικά προγράμματα, όπως ο «ΘΗΣΕΑΣ», ώστε να συμβάλει στη βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών.

- Ενίσχυση της βιώσιμης τοπικής ανάπτυξης:

Στην «τυπική» κατανομή, οι προτάσεις οι σχετικές με τη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη ήταν πολύ περιορισμένες. Ο «ΘΗΣΕΑΣ» θα πρέπει να δώσει ιδιαίτερη βαρύτητα στις τοπικές αναπτυξιακές πρωτοβουλίες, οι οποίες αποβλέπουν στην οικονομική μεγέθυνση της τοπικής δραστηριότητας, αλλά και στην περιβαλλοντική προστασία και την ενδυνάμωση της κοινωνικής συνοχής.

- Προετοιμασία Δ' ΚΠΣ:

Η εμπειρία του Γ' ΚΠΣ έδειξε ότι υπάρχει μεγάλο πρόβλημα με την ωρίμανση των έργων. Βασική προτεραιότητα για την Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι να προετοιμαστεί έγκαιρα, ώστε στο Δ' ΚΠΣ να μην παρουσιαστούν, στην ίδια έκταση τουλάχιστον, τα συγκεκριμένα προβλήματα. Αυτό σημαίνει ότι στα προγραμματικά κριτήρια οι δράσεις που αφορούν την προετοιμασία του Δ' ΚΠΣ και την ωρίμανση των έργων θα πρέπει να ιεραρχούνται ως υψηλής προτεραιότητας. Σε ό,τι αφορά τη διαδικασία κατανομής του συνολικού ποσού, που προορίζεται για τα «προγραμματικά κριτήρια» του «ΘΗΣΕΑ», η ΚΕΔΚΕ προτείνει, αυτή να ακολουθήσει την ανάλογη τυπική κατανομή ανά Περιφέρεια, διορθωμένη ως προς τις ακραίες τιμές της.

Ο «ΘΗΣΕΑΣ», όπως είναι γνωστό διαρθρώνεται σε τέσσερα υποπρογράμματα. Στο Υποπρόγραμμα 1: Οργάνωση και ανάπτυξη των υπηρεσιών των ΟΤΑ, στο Υποπρόγραμμα 2: Τοπική ανάπτυξη και προστασία του

περιβάλλοντος, στο Υποπρόγραμμα 3: Κοινωνικές και πολιτιστικές υποδομές και δραστηριότητες και στο Υποπρόγραμμα 4: Τεχνική στήριξη του προγράμματος.

Ήδη με βάση τα πρώτα αποτελέσματα από την «τυπική» κατανομή φαίνεται ότι το μεγαλύτερο μέρος των προτάσεων, περιορίστηκε στα υποπρογράμματα 2 και 3. Ο συνολικός προτεινόμενος προϋπολογισμός για το Υποπρόγραμμα 2 είναι 864.937.167 € και για το Υποπρόγραμμα 3 ανέρχεται σε 218.056.323 €. Αναφορικά με την κατανομή των προτεινόμενων έργων ανά υποπρόγραμμα, το Υποπρόγραμμα 2 κατέχει τη μερίδα του «λέοντος», ενώ μαζί τα υποπρογράμματα 2 και 3 καλύπτουν το 99% των προτεινόμενων έργων.

Λαμβάνοντας υπόψη αυτά τα αποτελέσματα, η ΚΕΔΚΕ προτείνει η διάρθρωση των Υποπρογραμμάτων, με βάση τα προγραμματικά κριτήρια να είναι ως εξής:

ΔΙΑΦΘΩΣΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΝΑ ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ		
	Τυπική κατανομή Απολογιστικά στοιχεία	Προγραμματικά κριτήρια Προτεινόμενη διάρθρωση
Υποπρόγραμμα 1	1%	5%
Υποπρόγραμμα 2	79%	40%
Υποπρόγραμμα 3	20%	55%

Παράλληλα, η ΚΕΔΚΕ προτείνει να δοθεί ιδιαίτερη βαρύτητα σε ορισμένα Μέτρα, των οποίων η συμμετοχή στο Υποπρόγραμμα δεν μπορεί να είναι μικρότερη από τα ποσοστά του ακόλουθου Πίνακα:

ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΜΕΤΡΩΝ ΑΝΑ ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ	
Υποπρόγραμμα 1	Ελάχιστο % συμμετοχής στο Υποπρόγραμμα
Μελέτες οργάνωσης και ανάπτυξης των υπηρεσιών των Ο.Τ.Α.	30%
Έργα οργάνωσης και ανάπτυξης των υπηρεσιών των Ο.Τ.Α.	30%
Υποπρόγραμμα 2	
Μελέτες	10%
Διαχείριση απορριμμάτων	10%
Οικισμοί	30%
Υποστήριξη οικονομικών δραστηριοτήτων	10%
Υποπρόγραμμα 3	
Μελέτες	10%
Υγεία - Πρόνοια - Αντιμετώπιση κοινωνικού αποκλεισμού	20%
Απαλλοτριώσεις ακινήτων	20%

Συνολικά, η ΚΕΔΚΕ προτείνει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία σε συγκεκριμένα μέτρα ανά υποπρόγραμμα.

Για το υποπρόγραμμα 1: στις λειτουργίες εξυπηρέτησης των πολιτών, στην οργάνωση επιτελικών λειτουργιών των ΟΤΑ, στην προετοιμασία εν όψει του Δ' ΚΠΣ και στη διασύνδεση με εθνικά δίκτυα τηλεπικοινωνιών και πληροφοριών.

Για το υποπρόγραμμα 2: στα έργα πόσιμου ύδατος, στους ΧΥΤΑ και τους εναλλακτικούς τρόπους διαχείρισης, στην αντιπλημμυρική προστασία, στα μηχανήματα εκχιονισμού και στη δημιουργία τεχνικών και οικονομικών υπηρεσιών.

Για το υποπρόγραμμα 3: στη δημιουργία επιχειρησιακών προγραμμάτων, ανάλογων με αυτό των βρεφονηπιακών σταθμών.

Στην πρότασή της, η ΚΕΔΚΕ, αναφέρεται και στο σύστημα αξιολόγησης των προτάσεων των ΟΤΑ υποστηρίζοντας ότι αυτή μπορεί να γίνει με τέσσερα

κριτήρια:

- Προτεραιότητες του Προγράμματος και των Μέτρων, όπως καθορίστηκαν παραπάνω
- Το συνολικό ποσό των προτάσεων που θα εγκριθούν να μην ξεπερνά ανά ΟΤΑ, το 150% της «τυπικής»

κατανομής του «ΘΗΣΕΑ»

- Οι ανάγκες των ΟΤΑ για τις συγκεκριμένες επενδύσεις
- Η ωριμότητα των έργων

Για το μηχανισμό αξιολόγησης η ΚΕΔΚΕ

λέει ότι θα πρέπει να είναι γρήγορος, αποτελεσματικός, να γνωρίζει τις τοπικές ανάγκες των ΟΤΑ και να εκφράζει τις προτεραιότητες του χρηματοδότη του προγράμματος. Επειδή τα έργα χρηματοδοτούνται, προς το παρόν, αποκλειστικά από πόρους της Τοπικής Αυτοδιοίκησης (ΚΑΠ και ΣΑΤΑ) αλλά και για όλους τους παραπάνω λόγους προτείνεται να δημιουργηθούν ενδιάμεσοι φορείς υλοποίησης του προγράμματος, που θα συγκροτηθούν από τις αναπτυξιακές εταιρίες και τις ΤΕΔΚ.

Τέλος, η ΚΕΔΚΕ έχει διατυπώσει συγκεκριμένες προτάσεις και σε ό,τι αφορά την τεχνική υποστήριξη των ΟΤΑ προκειμένου να μπορέσουν να επωφεληθούν στο μέγιστο βαθμό από το «ΘΗΣΕΑ». Ιδιαίτερη σημασία θα πρέπει να αποδοθεί σε δύο βασικούς στόχους:

- Στην τεχνική και επιστημονική υποστήριξη των μικρών ΟΤΑ που αδυνατούν να ανταπεξέλθουν στις απαιτήσεις του Προγράμματος. Θα πρέπει να θεσμοθετηθούν όχι μόνο διαδικασίες, αλλά και θεσμοί «ωρίμανσης» έργων. Οι θεσμοί αυτοί θα λειτουργούν ως «θερμοκοιτίδες» αναπτυξιακών προτάσεων και παράλληλα θα αποτελέσουν τη «μαγιά» για τις τοπικές δομές διαχείρισης ή και υλοποίησης, σύμφωνα με τις προτεραιότητες του Δ' ΚΠΣ.
- Στη συγκεκριμενοποίηση, εφαρμογή και διάχυση της πληροφορίας σε νέα αντικείμενα, όπως οι ΣΔΙΤ,

Η τεχνική υποστήριξη θα μπορούσε να συντονιστεί και να αυξήσει την αποδοτικότητα της, μέσω ενός δικτύου ΥΠΕΣΔΔΑ-ΚΕΔΚΕ - Αναπτυξιακών Εταιριών, που θα βασίζεται σε Προγραμματικές Συμβάσεις.

Πρόταση ΥΠΕΣ

Η πρόταση του υπουργείου Εσωτερικών σχετικά τις προτεραιότητες της προγραμματικής κατανομής, στηρίχθηκε - όπως αναφέρεται - στις προτάσεις των γενικών γραμματέων των περιφερειών, από τις οποίες προκύπτει η ανάγκη θέσης προτεραιότητας για έργα περιβάλλοντος. Συγκεκριμένα και λαμβάνοντας υπόψη τις πέντε πρώτες προτεραιότητες ανά Περιφέρεια καταγράφονται κατά σειρά:

Η ύδρευση από 1η έως 4η σε 12 περιφέρειες
Η αποχέτευση από 1η έως 3η σε 11 περιφέρειες

Η οδοποιία από 1η έως 4η σε 9 περιφέρειες
Οι αναπλάσεις από 3η έως 5η σε 4 περιφέ-

ρειες Τα εγγειοβελτιωτικά έως 5η σε 2 περιφέρειες

Έτσι λοιπόν με καταγεγραμμένες τα πιο πάνω αιτήματα, το ΥΠΕΣ ζητεί να προταχθούν:

- Ύδρευση-Αποχέτευση ως πρωταρχικής σημασίας προτεραιότητες.

- Απορρίμματα : λόγω της ανάγκης συμμόρφωσης προς κοινοτικές οδηγίες, αλλά και λόγω του πλήθους των αιτημάτων για μηχανολογικό εξοπλισμό.

- Υγεία - πρόνοια : το πρόγραμμα πρέπει να δώσει κίνητρο για την ανάδειξη της κοινωνικής φυσιογνωμίας των ΟΤΑ, αφού έχουν καταγραφεί αυξημένες ανάγκες για κοινωνικές υποδομές, κυρίως σε ό,τι αφορά την κατασκευή παιδικών σταθμών.

- Εγγειοβελτιωτικά - αντιπλημμυρικά : για την αντιμετώπιση προβλημάτων που ανακύπτουν από τις φυσικές καταστροφές, την οικιστική ανάπτυξη και τις αρδευτικές ανάγκες.

- Απαλλοτριώσεις : για την εξασφάλιση δημοτικών ακινήτων από τους ΟΤΑ, που σε πολλές περιπτώσεις κινδυνεύουν να χαθούν, λόγω της αδυναμίας καταβολής των αποζημιώσεων στους δικαιούχους.

Αξίζει να σημειωθεί πάντως ότι το υπουργείο δεν προτείνει ποσόστωση ανά κατηγορία, καθώς - όπως υποστηρίζει - απαιτείται ακριβής προσέγγιση των αναγκών ανά περιφέρεια, ενώ υπήρχε ο κίνδυνος σημαντικών καθυστερήσεων στην υλοποίηση, λόγω συνεχών αναθεωρήσεων του προγράμματος. Εξάλλου, δεν προτείνονται - παρά την προτεραιότητα που καταγράφηκε είτε από τους ΟΤΑ, είτε από την Περιφέρεια - υποδομές που σχετίζονται με

- **την οδοποιία:** γιατί - όπως αναφέρεται - αφενός ήδη καταλαμβάνει μεγάλο τμήμα του προγράμματος και αφετέρου θα πρέπει να ξεκαθαρίσουν οι αρμοδιότητες επί των οδικών δικτύων μεταξύ ΟΤΑ και Νομαρχιών.

- **τις αναπλάσεις:** γιατί και αυτές, σύμφωνα με το υπουργείο, καταλαμβάνουν ήδη μεγάλο μέρος του προγράμματος.

- **τον πολιτισμό:** γιατί καταγράφεται μόνο από δύο περιφέρειες ως υψηλή προτεραιότητα.

- **τον αθλητισμό:** γιατί δεν τον προτείνει καμία περιφέρεια.

Το υπουργείο προτείνει η κατανομή ανά περιφέρεια να ακολουθήσει τα ποσοστά της τυπικής κατανομής, το ίδιο και η ενδοπεριφερειακή κατανομή στους ΟΤΑ. Επανεξέταση των ποσοστών, σύμφωνα με το υπουργείο, θα μπορεί να γίνει από τις περιφέρειες

μετά το τέλος του 2006, σε περίπτωση έλλειψης ενδιαφέροντος για προγραμματισμό έργων στις επιλέξιμες κατηγορίες. Πιθανά υπόλοιπα που θα προκύψουν από μια τέτοια μελλοντική επανεξέταση, θα μπορούν με νεώτερη απόφαση να κατανεμηθούν σε διαδημοτικά έργα ή σε ΟΤΑ με αυξημένες ανάγκες στις επιλέξιμες κατηγορίες.

Τυπική Κατανομή

Και ενώ ακόμη δεν υπάρχει συγκεκριμένη απόφαση για τα προγραμματικά κριτήρια κατανομής, η απορροφητικότητα δείχνει να είναι το μεγάλο αγκάθι στην πορεία υλοποίησης του «ΘΗΣΕΑΣ». Από το παρακάτω γράφημα παρατηρείται ότι η απορροφητικότητα του προγράμματος συνολικά και για κάθε υποπρόγραμμα ξεχωριστά, βρίσκεται ακόμη σε πολύ χαμηλό επίπεδο.

Οι περισσότερες προτάσεις, από άποψη προϋπολογισμού, στο Υποπρόγραμμα 1, αφορούν την «Μηχανοργάνωση των ΟΤΑ και εφαρμογή τεχνολογιών», όπως επίσης και την «Οργάνωση και ανάπτυξη των υπηρεσιών των ΟΤΑ». Ταυτόχρονα τα έργα που αφορούν αυτές τις δύο κατηγορίες έχουν και το μεγαλύτερο μέσο προϋπολογισμό.

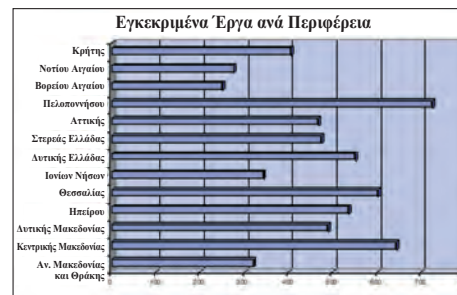
Στο Υποπρόγραμμα 2, που είναι και το μεγαλύτερο του προγράμματος, τα συγκοινωνιακά έργα - μεταφορές, οι οικισμοί και η ύδρευση, καλύπτουν περισσότερο από τα τρία τέταρτα. Οι μελέτες καλύπτουν μόλις το 5%. Η Υποστήριξη οικονομικών δραστηριοτήτων και η Αποχέτευση - Επεξεργασία λυμάτων παρουσιάζουν το μεγαλύτερο μέσο προϋπολογισμό. Οι Απαλλοτριώσεις ακινήτων και ο Τεχνικός και μηχανολογικός εξοπλισμός των ΟΤΑ παρουσιάζουν τη μεγαλύτερη απορροφητικότητα. Ωστόσο, τα ποσοστά πληρωμών παραμένουν χαμηλά και στο Υποπρόγραμμα 2.

Τα μέτρα με τα περισσότερα έργα στο Υποπρόγραμμα 3 είναι οι υποδομές και τα έργα

διοικητικής εξυπηρέτησης. Επίσης, τα μέτρα για τον πολιτισμό, τον αθλητισμό και την υγεία - πρόνοια έχουν σημαντική παρουσία.

Το μέτρο με τη μεγαλύτερη συμμετοχή στον προτεινόμενο προϋπολογισμό του Υποπρόγραμματος 3 είναι οι υποδομές και τα έργα διοικητικής εξυπηρέτησης. Τέλος, οι Υποδομές και έργα διοικητικής εξυπηρέτησης και τα έργα στην Υγεία - Πρόνοια - Αντιμετώπιση κοινωνικού αποκλεισμού παρουσιάζουν και το μεγαλύτερο μέσο όρο εγκεκριμένου προϋπολογισμού.

Εξετάζοντας, τα εγκεκριμένα έργα ανά Περιφέρεια, παρατηρούμε ότι η Πελοπόννησος, η Κεντρική Μακεδονία και η Θεσσαλία έχουν το μεγαλύτερο αριθμό εγκεκριμένων έργων. Αυτό αποτυπώνεται και στο γράφημα που ακολουθεί:

Την ίδια ώρα, οι μικρότεροι μέσοι προϋπολογισμοί εγκεκριμένων έργων εντοπίζονται στην Ήπειρο, τα Ιόνια νησιά και τη Δυτική Μακεδονία. Σε ό,τι αφορά την απορροφητικότητα - όπως φαίνεται και στο παρακάτω γράφημα - προηγούνται Ιόνιο και Αττική. Η μεγαλύτερη απορροφητικότητα που παρουσιάζεται στην περιφέρεια και συγκεκριμένα στα Ιόνια νησιά, αποδίδεται εν πολλοίς και στο μικρό ύψος των έργων. Αντίθετα, στην Αττική το επιπλέον ποσοστό θα μπορούσε να αποδοθεί στην τεχνική, επιστημονική και οικονομική ετοιμότητα των ΟΤΑ που συμβάλλει αποφασιστικά στην «ωριμότητα» των έργων. Οι πληρωμές ανά Περιφέρεια φαίνονται στο παρακάτω γράφημα:

Όπως είχε γίνει αντιληπτό σχεδόν από την αρχή εφαρμογής του προγράμματος, εκτός από την απορροφητικότητα, η ωριμότητα των έργων αποτελούσε ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα. Από το σύνολο των εγκεκριμένων προϋπολογισμών μόνο το 32% αφορά σε ώριμα έργα. Τα ίδια περίπου ποσοστά εμφανίζονται και στη διάρθρωση των εγκεκριμένων έργων. Αυτό φαίνεται και στο γράφημα που ακολουθεί

ΚΕΔΚΕ και οριζόντιες δράσεις

Τέλος, θα πρέπει να γίνει αναφορά και στην τρίτη κατανομή των πόρων του «ΘΗΣΕΑ», που θα γίνει σε ποσοστό 20%, ύψους 700 εκ. €, για οριζόντιες δράσεις, έκτακτες και επείγουσες ανάγκες και υποστήριξη της προσυμβατικής διαδικασίας για τις συμπράξεις ΟΤΑ με ιδιώτες. Σύμφωνα με την πρόταση της ΚΕΔΚΕ θα πρέπει να γίνει ιεράρχηση και κατανομή αυτών των δράσεων, με τον ακόλουθο τρόπο:

	% συμμετοχής	Ποσό σε εκ €
Οριζόντιες δράσεις	50%	350
ΣΔΙΤ	45%	315
Έκτακτες και επείγουσες ανάγκες	5%	35
	100%	700

Η ΚΕΔΚΕ επιθυμεί να αναλάβει τις σχετικές πρωτοβουλίες και να προτείνει σειρά έργων που αφορούν οριζόντιες δράσεις και μπορούν να ενταχθούν στο πρόγραμμα «ΘΗΣΕΑΣ». Τέτοιες προτάσεις θα μπορούσαν να είναι:

- Βάση τεκμηρίωσης- στατιστικών δεδομένων ΟΤΑ.

- Δίκτυο Γεωγραφικών Βάσεων Δεδομένων και σύνδεση του με σχετικά Ευρωπαϊκά δί-

κτυα.

- Παρατηρητήριο για την εφαρμογή των ΣΔΙΤ στην Τ.Α.
- Πιστοποίηση υπηρεσιών Τ.Α.
- Εναρμόνιση της κοινοτικής οδηγίας για τη διαχείριση των υδάτων και πρωτοβουλίες της Τ.Α.
- Δημιουργία πλαισίου σχετικού με τις περιβαλλοντικές αδειοδοτήσεις.

Επίσης στο πλαίσιο των διαδημοτικών συνεργασιών η ΚΕΔΚΕ θα μπορούσε να διεκδικήσει την ηλεκτρονική υποστήριξη των δικτύων ΟΤΑ με στόχο την καλύτερη συνεργασία μεταξύ τους αλλά και την αποτελεσματικότερη προβολή του έργου τους.

Καταγγελίες

Και ενώ επικρατεί προβληματισμός γύρω από την πορεία του «ΘΗΣΕΑ», το κλίμα ήρθαν να βαρύνουν καταγγελίες για χρηματοδοτήσεις υπουργείων προς διάφορους δήμους της χώρας, εκτός κριτηρίων «ΘΗΣΕΑ». Ήδη από το καλοκαίρι με ανακοίνωσή της η ΚΕΔΚΕ είχε καταγγείλει την εν κρυπτώ ένταξη έργων, ύψους δεκάδων εκατομμυρίων ευρώ, στο πρόγραμμα. Σύμφωνα με την Ένωση τα έργα αυτά έχουν ενταχθεί επιλεκτικά για λογαριασμό διαφόρων δήμων σε όλη της χώρα από τρία υπουργεία και μία Γενική Γραμματεία, χωρίς

την παραμικρή δημοσιοποίηση για την υποβολή των σχετικών προτάσεων από τους λοιπούς δήμους. Συγκεκριμένα, σύμφωνα με τα στοιχεία, το υπουργείο Μακεδονίας Θράκης έχει εντάξει 246 έργα προϋπολογισμού 4,7 εκ. ευρώ, το υπουργείο Πολιτισμού 76 έργα ύψους 2,2 εκ. ευρώ, το ΥΠΕΧΩΔΕ 21 έργα ύψους 7,2 εκ. ευρώ και η Γενική Γραμματεία Αθλητισμού 35 έργα ύψους 17,8 εκ. ευρώ. Σε σχέση με τους προϋπολογισμούς τους μάλιστα, όπως προκύπτει από τα στοιχεία, τα έργα από το υπουργείο Πολιτισμού αφορούν κατά 82% δήμους, στους οποίους ο δήμαρχος προέρχεται από τη ΝΔ, κατά 17% από το ΠΑΣΟΚ και μόνο 1% σε ανεξάρτητους δημάρχους. Ενώ σε ό,τι αφορά τα έργα από Γενική Γραμματεία Αθλητισμού τα στοιχεία έχουν ως εξής : 93% ΝΔ, 6% ΠΑΣΟΚ, 1% ΣΥΝ. Ειδικότερα για τη Γενική Γραμματεία Αθλητισμού, που υπάγεται στον υφυπουργό Αθλητισμού, η ΚΕΔΚΕ στη σχετική ανακοίνωσή της σημείωνε ότι : «δημιουργείται μέγα ηθικό θέμα για τον κ. Ορφανό, ο οποίος χωρίς αιδώ και επικαλούμενος προβλήματα του παρελθόντος, αφήνει έργα εκτελεσμένα ή εκτελούμενα απλήρωτα οδηγώντας σε περιπέτειες δεκάδες δήμους και εκατοντάδες αναδόχους - με την ανακοίνωσή του ότι το πρόγραμμα «ΕΛΛΑΔΑ 2004» πέθανε - ενώ την ίδια ώρα, εντάσσει έργα εκατομμυρίων ευρώ από την πλευρά του υπουργείου του».